

		Začínající	Poučený	Aktivně uživající	Pokročilý
Kompetence k učení	Znalost a využití různých způsobů učení	třídí a rozlišuje obecné studijní potřeby různých oblastí	na základě postupného praktického zkoušení zjišťuje, co se bude třeba naučit; sděluje, proč by mu to mohlo být potřebné	rozpozná a popíše vlastní studijní potřeby, vnímá smysl učení, popíše motivaci k učení	detailej rozpoznává a popisuje své i cizí studijní potřeby; obhajuje smysl celoživotního učení; motivuje k učení sebe i druhé
		rozlišuje mezi různými učebními metodami a strategiemi	pomocí seznamu metod a strategií si vybírá a uplatňuje každou z nich ke svému učení; spolupodílí se na sestavení učebnímu plánu a řízení vlastního učení	zná různé učební metody a strategie a dokáže je využívat pro své efektivní učení (plánuje, organizuje a řídí vlastní učení)	třídí a inovuje různé učební metody a strategie na základě svých potřeb; sestavuje dlouhodobé i krátkodobé učební plány; organizuje a řídí své i cizí učení
	Využívání informací z různých zdrojů	rozpoznává různé informační zdroje dle povahy obsahu; odůvodňuje jejich užitečnost informací a zdrojů	využívá různých zdrojů k získání informací a vyhodnocuje jejich kvalitu; rozlišuje různé zdroje dle kvality informací a možnosti jejich propojování	efektivně vyhledává, třídí a propojuje informace z různých zdrojů	volí optimální strategie a cesty pro vyhledání, utřídění a propojení informací z různých oblastí; učí to i ostatní
		rozlišuje mezi termíny, znaky a symboly	operuje s charakteristickými obecně využívanými termíny, znaky a symboly tak, aby rozlišoval mezi jejich správným a nesprávným užitím	věcně správně používá obecně využívané termíny, znaky a symboly	prohlubuje a rozšiřuje užívání termínů, volí i složitější znaky a symboly
		využívá např. myšlenkové mapy, diagramy, obrázky, které ilustrují základní propojení poznatků z různých oblastí (např. z přírodních věd, sociálních věd aj.)	snaží se jeden formulovaný problém vysvětlovat poznatky z různých oblastí, a tím si uvědomuje propojování různých poznatků	na základě propojení a pochopení poznatků z různých oblastí si vytváří komplexnější (ucelený) pohled na studované jevy (např. uvádí poznatky do souvislosti, do širších celků)	tvorí samostatně i ve spolupráci s ostatními komplexnější pohledy na studované jevy, na základě pochopení a propojení získaných poznatků z různých oblastí uvádí vše širší souvislosti
		rozlišuje mezi různými oblastmi praktického života, ve kterých by mohl využít získané porozumění	samostatně zkouší využívat osvojené v procesu učení, při komunikaci, tvůrčích činnostech i praktickém životě	získané porozumění dokáže využívat v dalším procesu učení, při komunikaci, resp. tvůrčích činnostech a v praktickém životě	získané a dále rozvíjené porozumění dokáže kvalifikovaně i kvalitativně lépe využít v procesu učení, komunikaci, tvůrčích činnostech i vlastním praktickém životě
	Sebereflexe procesu učení a jeho výsledků	rozlišuje mezi technikami hodnocení vlastního pokroku	posuzuje svůj pokrok v učení s využitím poskytnutých podpor a nástrojů	kriticky posoudí vlastní pokrok v učení	kriticky a objektivně posoudí vlastní i cizí pokrok v učení
		vyjadřuje názor na vlastní výsledky učení; rozpoznává znaky objektivního realistického sebenáhledu na své výsledky	identifikuje vlastní výsledky učení; užívá předložené výsledky učení pro základní stanovění a vyvození závěrů pro své učení	ze získaných výsledků učení vyvozuje závěry pro jejich další využití	průběžně a pravidelně získává výsledky svého učení, využívá je k vyvozování relevantních závěrů pro své další učení
		rozpoznává obtíže v jeho učení	rozlišuje a pojmenovává překážky, které mu brání v učení	určí překážky či problémy bránící vlastnímu učení	určuje vlastní i cizí překážky a problémy, které mu brání v učení a pokouší se o jejich překonání či zmírnění
		vysvětluje výhody plánování svého učení z hlediska budoucího úspěchu	identifikuje strategie a metody vlastního učení z hlediska způsobu užití a jejich efektu; vyhodnocuje časové možnosti vzhledem	plánuje, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit	průběžně vytváří a upravuje plány vlastního učení pro stále vlastní zdokonalování
Analýza problému, vystižení podstaty problému		rozlišuje problémy týkající se školního i mimoškolního prostředí; uvědomuje si, že mají nějakou příčinu a podstatu	identifikuje příčiny problémů školního i mimoškolního prostředí	rozpozná a s vystižením podstaty formuluje problém týkající se školního i mimoškolního prostředí	rozpozná a s vystižením podstaty vhodně formuluje problém týkající se školního i mimoškolního prostředí, včetně jeho dílčích prvků; vhodně formuluje možné problémy/rizika týkající se školního i mimoškolního prostředí
		formuluje oblasti, kterých se problém týká	rozpoznává rysy problému a pojmenovává je a jejich povahu	uvede podstatné rysy problému (tj. dle povahy problému např. jeho charakter, příčiny a důsledky)	uvede podstatné i dílčí rysy problému podle jeho povahy (charakter, příčiny, závažnost, možné důsledky, souvislosti)
Kompetence k řešení problému	Plánování a řešení problému	rozpoznává problémy a různou povahou otázek	identifikuje problém a otázky, posuzuje souvislosti mezi povahou otázky a řešeným problémem	formuluje otázku či otázky, které je třeba řešit	formuluje hlavní otázku i dílčí otázky, které je třeba s ohledem na konkrétní problém a jeho charakteristiku řešit; umí navrhnout postup nebo pořadí otázek při řešení problému
		rozpoznává vlastnosti, které jsou potřebné pro řešení daného problému	zvažuje vlastní schopnosti a možnosti řešit problém	odhadne, do jaké míry bude schopen daný problém (otázky) řešit	odhadne, do jaké míry a v jakém čase bude schopen daný problém řešit, včetně jeho dílčích prvků, identifikuje, co bude potřebovat k řešení, identifikuje možná rizika řešení
		rozpoznává (předložené) potřebné a nepotřebné informace při řešení problému	rozlišuje z rozmanitých zdrojů a rozmanitých informací potřebné informace k řešení problému; identifikuje různé zdroje a informace, které by mohly řešit problém; rozlišuje mezi důvěryhodnými a nedůvěryhodnými zdroji	téměř samostatně vyhledá spolehlivé informace, které potřebuje k řešení problému, ve více důvěryhodných zdrojích	zcela samostatně a rychle vyhledá spolehlivé informace, které potřebuje k řešení problému, ve více důvěryhodných zdrojích, informace z jednoho zdroje umí ověřit jinými
		rozpoznává různé povahy problémů;	tvorí plány a myšlenkové mapy k rozmanitým způsobům řešení problému a rozhoduje, který je optimální	navrhne konkrétní způsob řešení problému	navrhne konkrétní způsob řešení problému i v detailech
		podle povahy problému rozpoznává, zdali může řešit problém sám nebo ve spolupráci s jinými	vytyčuje (zvažuje) si míru zapojení a možnosti samostatného přístupu či ve spolupráci s jinými	k řešení konkrétního problému umí přistoupit samostatně i se vhodně zapojit do řešení ve spolupráci s jinými	konkrétní problémy umí řešit samostatně správně i rychle, při řešení problému ve spolupráci s jinými je ve skupině aktivní a konstruktivní, přispívá ke správnému a rychlému řešení problému
		rozpoznává rozličné způsoby řešení problémů	rozlišuje mezi logickými, matematickými a empirickými postupy; uvědomuje si jejich výhody a nevýhody	k řešení problémů využívá logické, matematické a empirické postupy	k řešení problémů využívá vhodné zvolené logické, matematické a empirické postupy, využít konkrétních postupů umí zdůvodnit
	Formulování závěrů a reflexe celého postupu řešení	rozpoznává mezi zodpovědným a nezodpovědným jednáním	v obecné rovině rozumí vztahu mezi zodpovědností a rozhodnutím	uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí	je zodpovědný za svá rozhodnutí
		rozpoznává výsledky řešení	Z výsledků řešení identifikuje stěžejní zjištění a závěry	na základě výsledků řešení problému formuluje závěry a zjištění	na základě výsledků řešení problému formuluje závěry a zjištění, zlepšení pro budoucí řešení podobného problému
identifikuje účel a přínosy hodnocení řešení problému		rozlišuje mezi hodnocením řešení, postupu a přínosu, určuje základní kroky hodnocení řešení problému	provede hodnocení řešení problému, zejména adekvátnost postupu řešení a přínos výsledku	provede ucelené hodnocení řešení problému, adekvátnost zvoleného postupu řešení, rychlost řešení, přínos výsledku, nedostatky řešení	
	rozpoznává nedostatky použitého postupu a zkušenosti, které by mohl využít k návrhu	identifikuje nedostatky použitého postupu; sbírá argumenty z vlastních zkušeností umožňující zlepšení postup	upozorní na nedostatky použitého postupu řešení problému, na základě získaných zkušeností navrhne celkové zlepšení postupu	odůvodněně navrhuje zlepšení postupu	

		Začínající	Poučený	Aktivně užívající	Pokročilý
Kompetence komunikativní	Způsob vyjadřování	rozeznává aspekty vyjadřování a mluvený a písemný projev (správnost, výstižnost, souvislost)	identifikuje v projevech jádrové myšlenky a staví na tom své vyjadřování a ústní i mluvený projev; připravuje si poklady pro to, aby se mohl správně, výstižně a souvisle vyjadřovat či realizovat písemný i ústní projev; o tyto poklady se opírá při projevech a vyjádřeních	v písemném i ústním projevu formuluje a vyjadřuje myšlenky a názory věcně správně, výstižně, souvisle	v písemném i ústním projevu formuluje a vyjadřuje myšlenky a názory věcně správně (většně použít vhodné odborné terminologie), výstižně, v logickém sledu, souvisle a kultivovaně, názory umí zdůvodnit
		rozpoznává adresáty a účely sdělení; orientuje se jaké adresáty a účely mohou sdělení mít	identifikuje adresáty a účel svého sdělení a sdělení jiných; identifikuje základní rysy svého sdělení, které je nutné zvažovat pro přizpůsobení	dovede svůj písemný i ústní projev přizpůsobit účelu a adresátovi sdělení	dovede svůj písemný i ústní projev vhodně přizpůsobit různým účelům i různým adresátům sdělení,
		rolišuje formy vlastního vyjadřování (písemné, mluvené, digitální aj.)	připravuje si poklady v různých formátech (grafy, texty, obrázky, nahrávky aj. - infografika), kterými by se vyjádřil	dovede se vyjádřit i reagovat adekvátně tvořivě	dovede se vyjádřit i reagovat adekvátně tvořivě v různých situacích i v různých věcných souvislostech
	Naslouchání s porozuměním a adekvátní interakce	dává prostor druhým lidem k tomu, aby mohli vyjádřit svou myšlenku; nevstupuje do promluv druhých lidí	identifikuje hlavní myšlenku v promluvách druhých lidí; uvědomuje si rozsah svých znalostí a zkušeností, pomocí kterých by mohl reagovat	naslouchá promluvám druhých lidí s porozuměním a vhodně na ně reaguje	uvědomuje si hodnotu a přínos naslouchání druhým lidem; reguluje své reakce
		identifikuje vlastní názor a možnosti, jak jej obhajovat	zná pravidla a techniky argumentace (argumentační fauly aj.), sbírá poklady k podpoření svého názoru a názoru jiných;	umí vhodně argumentovat a obhajovat svůj názor, umí vlastní názor rozvíjet	umí vhodně argumentovat a obhajovat svůj názor, umí vlastní názor rozvíjet a podrobovat reflexi
		rolišuje mezi nasloucháním, argumentací, promluvou a vyjádřením; určuje jejich význam při vytváření sociálních vztahů	odůvodňuje efektivitu a účelnost naslouchání, argumentace, promluvy a vyjádření ve vytváření sociálních vztahů	dovede získané komunikační dovednosti využít k vytváření sociálních vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi	dovede rozvinuté komunikační dovednosti využívat k navazování a udržování sociálních vztahů a k plnohodnotnému soužití v různých kontextech i ke kvalitní spolupráci s ostatními lidmi
Účelné využívání komunikačních prostředků technologií	rozpoznává různé typy textů a materiálů, které může užít ke komunikaci; rozlišuje jejich obsahovou stránku	identifikuje základní přínos různých typů textů a materiálů, které může užít ke komunikaci	rolišuje informační hodnotu různých typů textů, zvukových, grafických, obrazových a filmových materiálů, běžně užívaných informačních a komunikačních prostředků	dokáže různé typy textů, zvukových, grafických, obrazových a filmových materiálů využívat prostřednictvím informačních a komunikačních prostředků	
	rolišuje mezi účinnou a neúčinnou komunikací; uvědomuje si souvislost mezi touto komunikací a informačními a komunikačními prostředky a technologiemi	rolišuje komunikační prostředky, zdroje a technologie; vyhledává a identifikuje zdroje, prostředky ke komunikaci tak, že zvažuje jejich kvalitu a účinnost;	dovede účelně využívat informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci	orientuje se mezi informačními a komunikačními prostředky a technologiemi, odůvodňuje proč jsou kvalitní a účinná	
Kompetence sociální a personální	Účinná spolupráce	rozpoznává své možnosti a role, které může uplatnit ve společné práci	rolišuje mezi svými možnostmi a rolemi a svým zapojením do společné práce, vědomě přispívá ke kvalitě společné práce;	na základě poznání svých možností nebo přijetí určité role v pracovních činnostech pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce,	dokáže rozlišit i role a možnosti jiných a efektivně je zapojit do společné práce
		identifikuje společný cíl práce	rolišuje mezi tím, čím může přispět k dosažení společného cíle a tím, čím přispět nemůže	účinně spolupracuje při dosažení společného cíle,	vytváří předpoklady pro spolupráci například přivítáním dalších osob k řešení
		při spolupráci vychází především ze svých vlastních pravidel pro spolupráci	akceptuje společná pravidla spolupráce; vytváří seznamy pravidel, kterými by mohl přispět ke spolupráci	podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel spolupráce,	dokáže "facilitovat", "mediovat" tvorbu pravidel pro spolupráci
		rozpoznává faktory, které ovlivňují pracovní atmosféru (obtížnost úkolu, předpokládané hodnocení apod.)	identifikuje faktory ovlivňující pracovní atmosféru daného úkolu a v souladu s nimi si uvědomuje své chování, kterým by mohl přispět k příjemné atmosféře	přispívá k utváření příjemné pracovní atmosféry,	dokáže motivovat ke spolupráci své okolí i v situacích, kdy jsou nepříznivé vnější faktory (hodnocení; obtížnost atp.)
		identifikuje vlastní potřebu spolupracovat s druhými při efektivní řešení problému	rolišuje mezi svými schopnostmi a schopnostmi jiných a vztahuje je k řešenému problému; odůvodňuje potřebu druhých při spolupráci	chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu,	vyhledává spolupracovníky k tomu, aby efektivně řešil problémy
		do diskuze se zapojuje jen na základě výzvy; odůvodňuje potřebu orientace v probíraných myšlenkách	v diskusi se orientuje; vytváří si poznámky k tomu, aby mohl přispívat; k diskusi přispěje jen ve výjimečných případech	přispívá k diskusi v malé skupině i celé třídě	otevřívá diskuze a vyzývá k diskusi jiné
	Adekvátní interakce a sebereflexe	rolišuje mezi svou zkušeností a zkušeností druhých	rozdílné zkušenosti druhých akceptuje a respektuje, určí základní hodnotu zkušeností druhých	oceňuje zkušenosti druhých lidí a umí jim naslouchat,	vytváří prostor k naslouchání druhým
		oceňuje význam mezilidských vztahů; poukazuje na význam rozvoje vztahů na základě výzvy poskytnete pomoc nebo o ni požádá	identifikuje různé mezilidské vztahy a různé přístupy k lidem; rolišuje mezi způsoby rozvoje mezilidských vztahů uvědomuje si souvislost mezi potřebou a pomocí; identifikuje jednoduché potřeby a volí možnou pomoc či si o ni říká	dovede rozvíjet kvalitní mezilidské vztahy,	udržuje mezilidské vztahy; chápe příčiny kvalitních mezilidských vztahů
		rozpoznává rozdílnost různých hledisek, vyslechne poučení a identifikuje v nich důležitou myšlenku	akceptuje poučení od druhých	respektuje různá hlediska a čerpá poučení od druhých	poskytuje pomoc s entusiasmem
		rozpoznává rozdílnost názorů a vzorců chování	identifikuje názory a vzorce chování druhých a najít na nich pozitiva a negativa; zvažuje jejich přínos; jmenuje kritéria podle kterých může kriticky posuzovat názory a chování jiných	před případným přijímáním názorů či vzorců chování kriticky posoudí jejich přínos pro svůj rozvoj	vytváří příležitosti k získání různých hledisek a využije je
	rozpoznává akci a reakci a interakci	identifikuje své jednání a možnosti svého případného jednání ex-post; hodnotí následky (sebehodnocení)	ovládá seberegulaci pro řízení vlastního jednání i v interakcích ve známých situacích	ovládá seberegulaci pro řízení vlastního jednání i v interakcích i v náročných interakcích	
	popisuje sebe a své možnosti v jednotlivostech	popisuje sebe a své možnosti v komplexních situacích; reflektuje a plánuje své osobní cíle rozvoje;	vytváří si pozitivní, ale realistickou představu o sobě samém, která podporuje jeho sebevědomí, samostatnost, sebeúctu ve známých nebo standardních situacích	vytváří si pozitivní, ale realistickou představu o sobě samém, která podporuje jeho sebevědomí, samostatnost, sebeúctu i v neznámých a nestandardních situacích	

		Začínající	Poučený	Aktivně užívající	Pokročilý
Kompetence občanské	Jednání podle práv a povinností	uvědomuje si, že má práva a povinnosti; zná zdroje, kde se s nimi seznámí	zná svá práva a povinnosti; rozlišuje mezi kolektivními a mimoškolními právy a povinnostmi	využívá znalost svých práv a povinností ve škole i mimo školu	umí aplikovat znalosti svých práv a povinností na různé situace ve škole i mimo školu
		popisuje základní společenské principy	obecně popisuje vztah mezi základními principy a zákony a společenskými normami; uvede příklady zákonů nebo společenských norem a s dopomocí dokáže určit jejich základní principy	dokáže určit základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy	dokáže určit základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy a vysvětlí na příkladech princip zákona nebo společenské normy a dopad zákona nebo společenské normy na život jednotlivce a společnosti
		identifikuje základní souvislosti mezi společenskými problémy a historickými, politickými a sociálními jevy	popisuje historické nebo politické nebo sociální souvislosti vybraných společenských problémů	chápe historické, politické a sociální souvislosti společenských problémů	chápe široké historické, politické a sociální souvislosti společenských problémů, umí uvést několik příkladů a souvislosti vysvětlit
		rolišuje mezi významy pojmů sociální, kulturní a genderové	uvádí příklady sociální a kulturní a genderové rozmanitosti a rovnosti žen a mužů	reflektuje sociální a kulturní rozmanitost, rovnost žen a mužů	uvádí řadu příkladů různých kulturních projevů, respektuje sociální odlišnosti
		při rozboru situace každodenního života zdůrazňuje svůj náhled, rozpoznává předsudky (ví, co předsudek je) a útlaku a hrubého zacházení;	při rozboru situace každodenního života identifikuje různé náhledy; identifikuje v předsudcích, útlaku a hrubém zacházení hlavní zdroje, uvědomuje si jejich negativa	vnímá, že situace každodenního života lze vidět z různých perspektiv, umí vysvětlit podstatu předsudků, uvede a vysvětlí příklady předsudků, odmítá útlak a hrubé zacházení	odůvodňuje každodennost života, předsudky a útlak a hrubé zacházení
	Naplňování aktivního občanství	rolišuje mezi různými typy společenství (dle účelu jejich existence)	uvede příklady života místního společenství; popisuje svou roli v něm	reflektuje život místního společenství a své možnosti začlenit se do něj	odůvodňuje kvality místního společenství
		rolišuje mezi solidaritou (syn. pospolitostí, vzájemností) a individualismem (sobečností)	dokáže vysvětlit princip lidské solidarity a uvést její příklady	rozpozná projevy lidské solidarity, navrhuje způsoby, jak se do nich zapojit	umí identifikovat a vysvětlit projevy lidské solidarity, umí navrhnout způsoby zapojení občanů do solidárních akcí
		rozpoznává rozhodnutí dle jejich následků; rolišuje mezi pozitivními a negativními následky	rozhoduje se po zvážení dané situace, a to ne s ohledem pouze na sebe; zvažuje zodpovědnost svého rozhodnutí; zvažuje své možnosti pro poskytnutí pomoci	umí se v některých situacích rozhodnout zodpovědně, v některých situacích poskytne pomoc	reflektuje svá rozhodnutí a poskytnutou pomoc
		uvažuje nad souvislostí mezi úrovní a kvalitou současné doby a s tím, co se odehrálo v historii	umí vysvětlit význam kulturního a historického dědictví	rozumí významu kulturního a historického dědictví, respektuje a chrání jej	umí uvést příklady potřebné ochrany kulturního a historického dědictví
		rolišuje mezi samosprávou a státní správou	vykazuje znalosti vybraných institucí místní samosprávy a státní správy; jednoduše popisuje jejich funkci ve společnosti	rozumí fungování institucí místní samosprávy a státní správy a chápe jejich vliv na každodenní život občanů	umí vysvětlit fungování institucí místní samosprávy i státní správy, umí vysvětlit jejich vlivy na každodenní život občanů a uvést konkrétní příklady
		rozpoznává prvky demokracie a jednoduše popisuje vztah mezi svým jednáním a jednáním společnosti, ve které žije	rozumí demokracii a demokratickému politickému systému; identifikuje základní znaky demokracie našeho politického systému	na základě znalosti fungování institucí demokratického politického systému vysvětlí možnosti participace občanů na politickém životě	na základě znalosti fungování institucí demokratického politického systému vysvětlí možnosti participace občanů na politickém životě a možné výsledky a dopady politické participace občana
		rozpoznává různé názory v politickém spektru; jednoduše popisuje význam politiky	uvědomuje si, že různé politické názory souvisí s politickými stranami a identifikuje významné politické strany u nás; zvažuje význam politiky a jednání politiků	vnímá a umí na příkladech vysvětlit souvislost mezi programy politických stran a odpovídajícími politickými kroky	umí propojit programy politických stran a hnutí s odpovídajícími politickými kroky
		rozpoznává vývoj demokracie z historie a její různé podoby (v základních meznících)	identifikuje základní mezníky v demokracii z historického hlediska až do současnosti; hledá souvislosti jejího ohrožení	umí uvést příklady ohrožení demokracie v dějinách i v současnosti	umí uvést a vysvětlit příklady ohrožení demokracie v dějinách i v současnosti, umí uvést a vysvětlit aktuální příklady projevů ohrožujících demokracii
		popisuje interakci mezi člověkem a přírodou	zná požadavky na kvalitní životní prostředí, zná předpoklady podpory a ochrany zdraví a trvale udržitelného života na Zemi	respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí, rozhoduje se v zájmu podpory a ochrany zdraví a trvale udržitelného života na Zemi	respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí, je schopen požadavky na kvalitní životní prostředí adekvátně vysvětlit druhým, rozhoduje se v zájmu podpory a ochrany zdraví a trvale udržitelného života na Zemi, je schopen adekvátně vysvětlit druhým potřebu podpory a ochrany zdraví a trvale udržitelného života na Zemi
popisuje, co je ekologie a co ji tvoří	chápe základní ekologické souvislosti života společnosti; zvažuje souvztažnosti chování lidí a ekologie kolem něj	umí vysvětlit některé konkrétní ekologické souvislosti života společnosti	umí vysvětlit řadu konkrétních ekologických souvislostí života společnosti i možnosti, kterými může jednotlivce minimalizovat dopady vlastních chování na životní prostředí		
Kompetence pracovní	Pracovní činnost v rámci daných podmínek	seznamuje (vyhledává a učí) se s předloženými pravidly a učí se jimi řídit	mechanicky postupuje podle předložených pravidel, využívá je jako předlohu při práci, chápe jejich výskyt, vyhledává vhodná pravidla	dodržuje vymezená pravidla,	participuje na jejich stanovování a respektování, reflektuje jejich význam
		rolišuje v diverzitě pracovních postupů podle specifik jednotlivých prací, vymenuje hrubé rozdělení dílčích kroků různých prací	detailně rolišuje dílčí kroky v pracovním postupu; zdůvodňuje, proč je nutné dodržovat ověřené postupy než jiné postupy (laické), postupuje podle předložených pracovních postupů	dodržuje ověřené pracovní postupy, případně tyto postupy zdokonaluje,	samostatně experimentuje s postupy tak, aby ověřil postupy nové, přitom dodržuje všechna pravidla
		rolišuje a rozpoznává povinnosti a závazky své a cizí; uvědomuje si, že souvisí s pracovními a jinými aktivitami	uvědomuje si následky při plnění i neplnění povinností a závazků; učí se plnit své dílčí povinnosti či závazky, tvoří plány ke splnění povinností a závazků	plní své povinnosti a závazky,	aktivně plní své povinnosti a závazky, a to jak samostatně, tak v rámci týmu
	Sebereflexe a vědomé ovlivňování osobního i profesního rozvoje	vysvětluje, jak se s různými aspekty (vnějšími a vnitřními vlivy) mění pracovní podmínky, rozpoznává změny (v modelových situacích) a jejich význam	učí se přizpůsobovat změnám v pracovních podmínkách a vhodným reakcím na ně; učí se postupně reagovat na některé změny pracovních podmínek	adaptuje se na změněné nebo nové pracovní podmínky,	předvidá proměnlivost pracovních podmínek
		rolišuje mezi různými materiály, nástroji a vybavením a jejich vhodností k užití z hlediska bezpečnosti a účinnosti	vybírá z nabízených materiálů, nástrojů a vybavení ty bezpečné a účinné a své volby odůvodňuje	používá bezpečné a účinné materiály, nástroje a vybavení,	odůvodněně a promyšleně inovuje manipulaci s materiály, nástroji a vybavením
		popisuje význam a smysl pracovních činností a jejich výsledků; rolišuje mezi tím, co pro něj znamenají jednotlivá hlediska: kvalita, funkčnost, hospodárnost a společenský význam, ochrana svého zdraví i zdraví druhých, ochrana životního prostředí i ochrana kulturních a společenských hodnot	zamýšlí se nad významem a smyslem pracovních činností a jejich výsledků z různých hledisek; rolišuje pracovní činnosti a jejich výsledky z hledisek: kvalita, funkčnost, hospodárnost a společenský význam, ochrana svého zdraví i zdraví druhých, ochrana životního prostředí i ochrana kulturních a společenských hodnot	přistupuje k výsledkům pracovní činnosti z hlediska kvality, funkčnosti, hospodárnosti a společenského významu, i z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých, ochrany životního prostředí i ochrany kulturních a společenských hodnot	navrhuje efektivní řešení pracovních činností z různých hledisek tak, aby měla dopad na výsledky z těchto činností
Sebereflexe a vědomé ovlivňování osobního i profesního rozvoje	získává znalosti a zkušenosti v jednotlivých vzdělávacích oblastech; uvědomuje si význam jejich z hlediska svého osobního i profesního rozvoje	zamýšlí se nad pozitivní a negativní z uplatňování a využívání získaných znalostí a zkušeností v jednotlivých vzdělávacích oblastech s ohledem i na svůj vlastní zájem, další rozvoj a budoucí směřování	využívá znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje i přípravy na budoucnost,	cíleně a efektivně upevňuje a stále rozvíjí své znalosti a zkušenosti napříč vzdělávacími oblastmi s jasným zaměřením na vlastní přípravu pro budoucnost	
	odůvodňuje význam rozhodování z hlediska dalšího vzdělávání a profesního zaměření; popisuje, jak různá rozhodnutí vedou k různým typům vzdělávání a profesí	zvažuje rozhodnutí, která ovlivní jeho další vzdělávání a postupně i počátky profesního zaměření a tato rozhodnutí odůvodňuje	činí podložená rozhodnutí o dalším vzdělávání a profesním zaměření,	řídí své další vzdělávání a profesní rozvoj na základě promyšlených rozhodnutí, která převádí v činy	

	rolišuje mezi různými cíli, podstatami, riziky a podnikáním	provazuje cíle, podstatu a rizika podnikání, určuje možné souvislosti	chápe podstatu, cíl a riziko podnikání,	vědomě proniká hlouběji do podstaty podnikání a vyvozuje z toho závěry
	jednoduše popisuje, co znamená podnikatelský záměr; rolišuje mezi podnikatelským záměrem a podnikatelským myšlením	spojuje různé aktivity a hlediska s tím, co je potřebné z hlediska podnikatelského záměru učinit; uvědomuje si, že povaha a zaměření podnikatelského záměru ovlivňuje základní potřebné aktivity	orientuje se v základních aktivitách potřebných k uskutečnění podnikatelského záměru	plánuje podnikatelské záměry, reflektuje jednotlivé aktivity
	jednoduše popisuje, co znamená podnikatelské myšlení; rolišuje mezi podnikatelským záměrem a podnikatelským myšlením	popisuje význam a smysl podnikatelského myšlení a co jej tvoří a do jaké oblasti lidského života patří	rozvíjí své podnikatelské myšlení	rozvíjí své podnikatelské myšlení v praktických situacích a činnostech; rolišuje negativní a pozitivní efekty z podnikatelského myšlení (workoholismus, kapitalismus..)